

Pobočka Vysočina

Česká astronomická společnost

Výroční zpráva za rok 2017

Pobočka Vysočina (PV ČAS) je jednou ze současných osmi poboček České astronomické společnosti (ČAS). ČAS je dobrovolné sdružení odborných a vědeckých pracovníků v astronomii, amatérských astronomů a zájemců o astronomii z řad veřejnosti. ČAS dbá o rozvoj astronomie v českých zemích a vytváří pojítko mezi profesionálními a amatérskými astronomy. ČAS je sdružena v Radě vědeckých společností a je kolektivním členem Evropské astronomické společnosti. Územní platnost PV ČAS je po celém Kraji Vysočina.

Hlavním cílem PV ČAS je sjednocovat všechny jednotlivce či skupinky zájemců o astronomická dění v oblasti Kraje Vysočina, na území okresů měst Jihlava, Žďár n. Sázavou, Třebíč, Havlíčkův Brod a Pelhřimov.

Historie vzniku PV ČAS

Historie vzniku PV ČAS je podrobně popsána v úvodních částech výročních zpráv PV ČAS za rok 2014 a 2015, kde ji lze snadno dohledat. Tyto zprávy jsou dostupné na internetové stránce pobočky.

Základní informace o PV ČAS

Česká astronomická společnost, Pobočka Vysočina

web: <http://vysocina.astro.cz>

e-mail: vysocina@astro.cz

telefon: +420 777 889 193 (Jakub Hraníček, předseda)

+420 728 880 930 (Miloš Podařil, místopředseda)

Bankovní spojení pro platby v CZK v ČR: **2700551646 / 2010** (Fio Banka)

IBAN CZ0720100000002700551646

BIC kód/SWIFT FIOBCZPPXXX

Centrální adresa ČAS (fakturační údaje):

Česká astronomická společnost

Fričova 298, 251 65, Ondřejov

Telefon: +420 226 258 451

Email: cas@astro.cz

IČO: 00444537

Bankovní spojení pro platby v CZK v ČR: **2500452440/2010** (Fio banka)

Volené orgány PV ČAS na čtyřleté funkční období 2014-2017

Předseda	RNDr. Jakub Hraníček, Ph.D.
Členové výboru	Bc. Miloš Podařil (místopředseda)
	Ing. Petra Podařilová (hospodář)
	Bc. Mirek Dočekal
	Ing. Martin Kotěra
	RNDr. Rostislav Štork, Ph.D.
	Roman Šula

Jednání výboru PV ČAS a plenární schůze PV ČAS

V průběhu roku 2017 se uskutečnila jedna plenární schůze (20. ledna 2017). Tato schůze byla schůzí výroční, kde byla podána zpráva o činnosti a hospodaření pobočky za rok 2016.

V roce 2017 se dále uskutečnily celkem dvě jednání výboru PV ČAS.

Členská základna PV ČAS ke dni 31. 12. 2017

Počet kmenových členů: 23

Počet hostujících členů: 3

Základní dokument PV ČAS

Základní dokumenty PV ČAS jsou oficiální dokumenty České astronomické společnosti. PV ČAS při své práci respektuje nařízení a směrnice České astronomické společnosti.

Cíle a koncepce PV ČAS

Jedním z hlavních cílů PV ČAS je zintenzivnění vzájemné spolupráce třech stávajících astronomických subjektů s pravidelnou činností na Vysočině (Třebíč, Jihlava, Pelhřimov) a usilování o rozšíření o další subjekty či města regionu = rozšiřování členské základy a rozšiřování odborného a popularizačního programu.

Rámcovým programem PV ČAS zůstane především popularizace astronomie a příbuzných vědních oblastí v Kraji Vysočina. Jako hlavní náplň tohoto programu lze uvést např. každoroční pořádání *Astronomického semináře* v jednom z měst na Vysočině nebo realizace projektu *Astronomie v regionu* zahrnující astronomické aktivity (odpolední pozorování Slunce, podvečerní přednáška a večerní pozorování oblohy) v různých městech Vysočiny. Nedílným úkolem PV ČAS je i podpora stávajících astronomických programů, jako jsou setkávání astronomů na hvězdárně v Třebíči, realizace Astronomického tábora JAS, pořádání Noci vědců aj.

Cílem PV ČAS je sjednocovat všechny zájemce o astronomii v Kraji Vysočina a vytvářet tak prostor pro vzájemnou komunikaci a společné aktivity. V této souvislosti Jihlavská astronomická společnost, Astronomický klub Pelhřimov i Hvězdárna Třebíč při DDM Třebíč pracují i nadále pod svojí právní subjektivitou a nadále existují ve formě

samostatných občanských sdružení, resp. v podobě samostatných spolků působících v jejich mateřských městech.

Webová prezentace <http://vysocina.astro.cz>

V souvislosti se založením PV ČAS vznikla počátkem roku 2014 i nová webová prezentace pobočky s adresou <http://vysocina.astro.cz>.

Webová prezentace PV ČAS využívá serveru astro.cz a redakčního systému Wordpress. Nejdůležitější funkcí webu je informovat o aktuální činnosti PV ČAS (web poskytuje přehled nadcházejících akcí pro členy i pro nejširší veřejnost). K dispozici jsou také veškeré důležité dokumenty výboru (např. zápisy apod.). Významnou součástí webu je rozsáhlý archiv, který krom fotogalerií obsahuje například i audiozáznamy, videozáznamy a prezentace vybraných přednášek. Prostřednictvím samostatného webového formuláře se lze přihlásit k odběru elektronického zpravodaje, jehož prostřednictvím pobočka informuje o významnějších aktivitách.

PV ČAS dále na serveru astro.cz využívá dvě elektronické konference (konference výboru pobočky a konference všech členů pobočky).

Česká astronomická společnost
Pobočka Vysočina

O Pobočce • Články • Zpravodaj • Kalendář • Astronomie na Vysočině • Archiv • Kontakt

ČLENSTVÍ V POBOČCE VYSOČINA ČAS

Pobočka Vysočina ČAS

Pobočka Vysočina České astronomické společnosti sdružuje zájemce o astronomii a příbuzné oblasti. Pobočka působí především v Kraji Vysočina. Více informací o pobočce naleznete v [samostatné záložce](#). Pokud Vás zajímá astronomie nebo je Vám naše činnost sympatická, [řádi Vás u nás přivítáme](#).

Pobočka pro své členy pořádá schůzky v Jihlavě, Třebíči a Pelhřimově. Připravujeme také mnoho aktivit zaměřených na veřejnost. Více informací naleznete například v našem [kalendáři](#).

Astronomické úkazy v roce 2018 | 19. ledna 2018

Přednáší RNDr. Jakub Hraniček
Ph.D. z České astronomické společnosti a z Astronomického klubu Pelhřimov.

Tradiční lednová přednáška bude letos pojata trochu netradičně. V přednášce nebude chybět povídání o viditelnosti jednotlivých planet během roku a o jejich vzájemných sblíženích. Řekneme si něco o viditelnosti meteorických rojů či

Nadcházející akce

- Přednáška: Astronomické úkazy v roce 2018**
19.1.2018 @ 17:00 - 18:00
- Plenární schůze Pobočky Vysočina České astronomické společnosti**
19.1.2018 @ 18:00 - 19:00
- Přednáška: Gravitační vlny: třetí okno do vesmíru dokončen**
15.2.2018 @ 17:00 - 18:00
- Přednáška: Kosmonauti s čenichem, ocasem, krunýřem, ploutvemi, osmi nohama... Aneb na počátku byla Lajka**
22.3.2018 @ 17:00 - 18:00

[Zobrazit všechny akce](#)

V Jihlavě probíhá pozorování oblohy každý pátek při jasné obloze na bráně Matky Boží ([více info zde](#)).

Činnost PV ČAS v roce 2017

Činnosti PV ČAS v roce 2017 probíhala v souladu s plánem akcí, který byl prezentován na plenární schůzi dne 20. ledna 2017 a dále zpřesňován na schůzích výboru pobočky. Na realizaci jednotlivých akcí PV ČAS se především podíleli členové PV ČAS, a to ve svém volném čas. Řada aktivit byla dále organizována ve spolupráci s Hvězdárnou Třebíč, Jihlavskou astronomickou společností a Astronomickým klubem Pelhřimov. Tyto spolupracující organizace zajistily v rámci spolupráce jak personální, tak přístrojové vybavení.

Realizované vícedenní projekty

Podpora Astronomického tábora Jihlavské astronomické společnosti

Astronomický tábor Jihlavské astronomické společnosti (<http://www.astronomickytabor.cz>) je letní dětský tábor zaměřený na astronomii a příbuzné vědní oblasti. Většina vedoucích tábora je členy PV ČAS, která se na přípravě tábora podílí především výpomocí s odborným programem.

PV ČAS se na Astronomickém táboře v roce 2017 podílela organizací odborné přednášky Ing. Tomáše Příbyla a Mgr. Pavla Gabzdyla. Astronomický tábor probíhal na Hájence Černé lesy u Brtnice na Jihlavsku v termínu 27. července až 1. srpna 2017. Tábora se účastnilo 60 dětí a 20 vedoucích.

Činnost pro veřejnost

Činnost PV ČAS zaměřenou na popularizaci astronomie pro školy a veřejnost rozdělujeme na tři hlavní skupiny:

- Samostatná přednášková činnost
- Samostatné pozorování Slunce a objektů noční oblohy
- Celovečerní (případně i odpolední) program kombinující jednu či více popularizačních přednášek s odpoledním a nočním pozorováním oblohy.

A) Samostatná přednášková činnost

V roce 2017 PV ČAS realizovala **20** populárně naučných přednášek. Řada těchto přednášek byla určena pro studenty základních a středních škol v Kraji Vysočina. Též byly realizovány některé přednášky pro veřejnost. Přednášejícími byli jak členové PV ČAS, tak i zvané osobnosti (uvedené v závorce). Níže je uveden stručný přehled těch nejvýznamnějších. Celkem bylo na těchto přednáškách přítomno **754** návštěvníků.

19.1.2017	Astronomické úkazy v roce 2017 (Dr. Jakub Hraníček)	Měst. knihovna Pelhřimov
20.1.2017	Astronomické úkazy v roce 2017 (Dr. Jakub Hraníček)	Muzeum Vysočiny Jihlava
9.2.2017	Černé díry: brány k poznávání našeho vesmíru (Ing. Petr Dvořák)	Muzeum Vysočiny Jihlava
9.3.2017	Střípky z dějin astronomie III (Ing. Martin Kotěra)	Muzeum Vysočiny Jihlava
20.4.2017	Polární záře ve Švédsku (Bc. Mirek Dočekal)	Muzeum Vysočiny Jihlava
7.6.2017	Podivnosti planet (Bc. Miloš Podařil)	Muzeum Vysočiny Jihlava
8.6.2017	PechaKucha Night, vol. 6: Budoucnost (Bc. Miloš Podařil)	Vlakové nádraží Jihlava

9.6.2017	Každému připadají hvězdy jiné aneb volné úvahy o astronomii (JAS)	Zámek Žďár n. Sázavou
15.6.2017	Kachny na Měsíci (Bc. Miloš Podařil)	Muzeum Vysočiny Jihlava
27.7.2017	Proč Pluto není planeta? (Dr. Pavel Gabzdyl)	Astronomický tábor JAS
2.8.2017	Hvězdná obloha o prázdninách I. (Dr. Jakub Hraníček)	Běstvína, tábor PřF UK
2.8.2017	Hvězdná obloha o prázdninách II. (Dr. Jakub Hraníček)	Běstvína, tábor PřF UK
2.8.2017	Hvězdná obloha o prázdninách III. (Dr. Jakub Hraníček)	Běstvína, tábor PřF UK
14.9.2017	Budoucnost americké pilotované kosmonautiky (Dušan Majer)	Muzeum Vysočiny Jihlava
6.10.2017	Byl velký třesk? (Prof. Petr Kulháněk)	Muzeum Vysočiny Jihlava
7.10.2017	Vesmírné objevy v toku času III. (Ing. Martin Kotěra)	Havlíčkův Brod
26.10.2017	Hledání druhé Země (Dr. Lenka Zychová)	Hvězdárna Třebíč
6.11.2017	Podzimní obloha (Bc. Miloš Podařil)	Muzeum Vysočiny Jihlava
16.11.2017	Střípky z dějin astronomie IV: 20. století (Ing. Martin Kotěra)	Muzeum Vysočiny Jihlava
7.12.2017	Kvantová fyzika pomalu, ale radostně (Prof. Jiří Spousta)	Muzeum Vysočiny Jihlava

B) Samostatné pozorování pro veřejnost

V roce 2017 bylo realizováno celkem **10** samostatných pozorovacích akcí. Tyto akce navštívilo celkem **1 872** návštěvníků. Každé z níže uvedených pozorování bylo doprovázeno odborným výkladem vztahujícím se k právě pozorovanému objektu. Pozorovací program byl zaměřen přes den na pozorování Slunce, v noci na Měsíc, planety a objekty Sluneční soustavy, dále pak na souhvězdí a objekty vzdáleného vesmíru. Při mimořádných akcích byly pozorovány mimořádné astronomické úkazy. Jednotlivé pozorovací akce byly předem oznamovány pomocí připravených letáčků, v novinách, na internetových stránkách PV ČAS.

26.5.2017	Muzejní a galerijní noc Jihlava 2017	Jihlava, Brána MB
10.6.2017	Pozorování Slunce během festivalu rekordů a kuriozit	Pelhřimov, Masarykovo n.
18.7.2017	Výjezdové pozorování	LDT Mrzatec
2.8.2017	Hvězdná obloha o prázdninách	Běstvína, tábor PřF UK
5.8.2017	Noc s vlky – pozorování	Jihlava, ZOO
7.8.2017	Částečné zatmění Měsíce	Jihlava, Brána MB
10.8.2017	Výjezdové pozorování, Baliny	Chaloupky, o.p.s.
24.8.2017	Výjezdové pozorování, Baliny	Chaloupky, o.p.s.
20.10.2017	27. Podzimní knižní veletrh v Havlíčkově Brodě	HB, kulturní dům Ostrov
17.12.2017	Vánoce na radnici v Pelhřimově	Pelhřimov, Masarykovo n.

C) Přednášková činnost kombinovaná s pozorováním

V roce 2017 bylo realizováno celkem **6** aktivity tohoto typu. Souhrnný počet návštěvníků všech aktivity činil **412**. Jedná se o tyto aktivity:

19.1.2017	Noční obloha, Jihlava, BMB
14.6.2017	Hvězdná obloha o prázdninách, Platforma Humpolec, Park Stromovka
5.7.2017	Hvězdná obloha o prázdninách, LT Chaloupky, Nový Rychnov
29.7.2017	Hvězdná obloha o prázdninách, YMCA Jindřichův Hradec
5.8.2017	Tajemství hvězdné oblohy nad hradem Orlík, Castrum o.p.s
6.10.2017	Noc vědců 2017, Gymnázium Pelhřimov

Shrnutí činnosti PV ČAS v roce 2017

	počet akcí	počet návštěvníků
Samostatná přednáška	19	754
Samostatné pozorování	10	1872
Přednáška + pozorováním	6	412
Akce ostatní	0	0
CELKEM 2017	35 akcí	3 038 návštěvníků

Spolupráce PV ČAS

- Jihlavská astronomická společnost (letní tábor)
- Astronomický klub Pelhřimov (akce v Pelhřimově a okolí)
- Hvězdárna Třebíč (Zvané přednášky)
- Gymnázium Pelhřimov (Noc vědců 2017)
- Česká astronomická společnost (Knižní veletrh)
- Muzeum Vysočiny Jihlava (pravidelné měsíční přednášky)

27. Podzimní knižní veletrh v Havlíčkově Brodě (20. - 21. října 2017)

PV ČAS ve spolupráci s Českou astronomickou společností a Jihlavskou astronomickou společností spolupracovala na provozu výstavního stánku České astronomické společnosti a Nakladatelství a vydavatelství Aldebaran. Po celou dobu veletrhu členové před vchodem do výstavních prostor Kulturního domu Ostrov pořádali pozorování Slunce za použití astronomických dalekohledů. PV ČAS dále spolupracovala na organizaci předávání ceny Littera astronomica a následné laureátské přednášky.

Informace o činnosti PV ČAS

Webové prezentace (vysočina.astro.cz, astro.cz), regionální tisk (např. Pelhřimovské noviny, Deník Vysočina, Jihlavské listy, MF Dnes Vysočina, ČTK a další), regionální rozhlas (Český rozhlas Vysočina), plakáty na vývěsních plochách.

Přílohy – plakáty vybraných akcí

19. ledna 2017 – Přednáška: Astronomické úkazy v roce 2017

Astronomický klub Pelhřimov, o.s. a Městská knihovna Pelhřimov vás zvou
ve **čtvrtek 19. ledna od 17.00 hodin**
do hudebního oddělení knihovny
na přednášku

Tradiční
lednová přednáška
bude věnována zajímavým
astronomickým úkazům
v roce 2017, letos zejména
trojici planet Merkur, Venuše
a Jupiter. Podobně jako v minulém
roce i letos bude pro obyvatele ČR
tento rok chudý na sluneční
i měsíční zatmění. Proto se během
přednášky zaměříme právě
na viditelnost a pozorování
uvedených planet, povíme si něco
o vzájemných setkáních planet
(konjunkcích) a nastíníme další
astronomické zajímavosti roku
2017. Součástí přednášky bude
také přehled nejzajímavějších
suhhvězdí jednotlivých
ročních období včetně
zajímavých objektů
k pozorování malým
dalekohledem.

**ASTRONOMICKÉ
ÚKAZY
V ROCE
2017**

s přednášejícím
RNDr. Jakubem Hraníčkem, Ph.D.

MĚSTSKÁ KNÍHOVNA
V PELHŘIMOVĚ

Kulturní zařízení
města Pelhřimova
www.kulturne.cz

Česká astronomická společnost
Pobočka Vysočina

20. ledna 2017 – Přednáška: Astronomické úkazy v roce 2017

**Astronomické úkazy
v roce 2017**

pátek 20. ledna 2017 v 17:00

přednáší RNDr. Jakub Hraníček, Ph.D.
z České astronomické společnosti

Malovaný sál Muzea Vysočiny Jihlava,
Masarykovo nám. 55

9. února 2017 – Přednáška: Černé díry: brány k poznání našeho vesmíru

ČERNÉ DÍRY:

brány k poznání našeho vesmíru

Čtvrtek 9. února 2017 v 17:00
Malovaný sál Muzea Vysočiny Jihlava, Masarykovo nám. 55

přednáší Ing. Petr Dvořák
z Vysokého učení technického v Brně

Jihlavská astronomická společnost
Česká astronomická společnost
Pobočka Vysočina

9. března 2017 – Přednáška: Střípky z dějin astronomie III.

Střípky z dějin astronomie III.

Čtvrtek 9. března 2017 v 17:00

přednáší Ing. Martin Kotěra
z Astronomického klubu Pelhřimov

Malovaný sál Muzea Vysočiny Jihlava, Masarykovo nám. 55

Jihlavská astronomická společnost
Česká astronomická společnost
Pobočka Vysočina

20. dubna 2017 – Přednáška: Polární záře ve Švédsku

**Polární záře
ve Švédsku**

čtvrtek 20. dubna 2017 v 17:00
přednáší Bc. Mirek Dočekal
z Hvězdárny a planetária Brno

   Jihlavská
astronomická
společnost Česká astronomická společnost
Pobočka Vysočina

Malovaný sál Muzea Vysočiny Jihlava, Masarykovo nám. 55

15. června 2017 – Přednáška: Kachny na Měsíci

**Odhalené záhady měsíční astronomie
aneb Kachny na Měsíci**

Čtvrtek 15. června 2017 v 17:00

přednáší Bc. Miloš Podařil
z Jihlavské astronomické společnosti

   Jihlavská
astronomická
společnost Česká astronomická společnost
Pobočka Vysočina

Malovaný sál Muzea Vysočiny Jihlava,
Masarykovo nám. 55

14. září 2017 – Přednáška: Budoucnost americké pilotované kosmonautiky

6. října 2017 – Přednáška: Byl velký třesk?

6. října 2017 – Noc vědců v Pelhřimově

NOC VĚDCŮ
pátek 6. 10. 2017 19:00
Gymnázium Pelhřimov
(boční vchod z ulice Třída Legií)

PROGRAM:

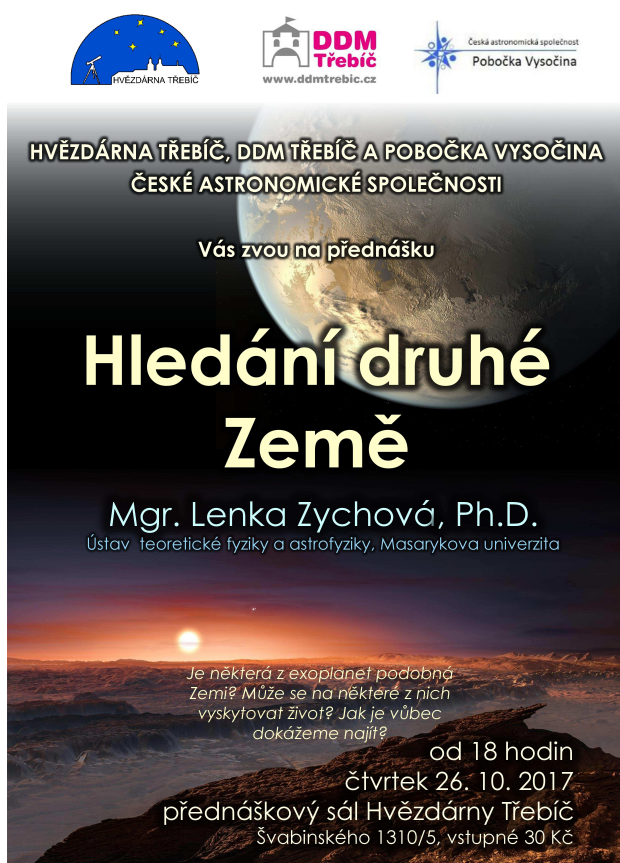
pro děti:
fyzikální a chemické pokusy
pokusy s tekutým dusíkem
vědomostní soutěž
pokusy na vlastní kůži

pro starší:
měření s tekutým dusíkem
odborné přednášky
pozorování noční oblohy

designed by freepik.com

AKP GY OA GYMNAZIUM A OBCHODNÍ AKADEMIE PELHŘIMOV Česká astronomická společnost Pobočka Vysočina

26. října 2017 – Přednáška: Hledání druhé Země

HVĚZDÁRNA TŘEBÍČ, DDM TŘEBÍČ A POBOČKA VYSOČINA
ČESKÉ ASTRONOMICKÉ SPOLEČNOSTI

Vás zvou na přednášku

Hledání druhé Země

Mgr. Lenka Zychová, Ph.D.
Ústav teoretické fyziky a astrofyziky, Masarykova univerzita

Je některá z exoplanet podobná Zemi? Může se na některé z nich vyskytovat život? Jak je vůbec dokážeme najít?

od 18 hodin
čtvrtek 26. 10. 2017
přednáškový sál Hvězdárny Třebíč
Švabinského 1310/5, vstupné 30 Kč

HVĚZDÁRNA TŘEBÍČ DDM TŘEBÍČ www.ddmtrebic.cz Česká astronomická společnost Pobočka Vysočina

16. listopadu 2017 – Přednáška: Střípky z dějin astronomie

Střípky z dějin astronomie: 20. století
čtvrtek 16. listopadu 2017 v 17:00
přednáší Ing. Martin Kotěra
z Astronomického klubu Pelhřimov

Malovaný sál Muzea Vysočiny Jihlava, Masarykovo nám. 55

KU VYSOČINĚ
PŘEDVÁŽNĚ
ORGANIZACE

Jihlavská
astronomická
společnost

Česká astronomická společnost
Pobočka Vysočina

7. prosince 2017 – Přednáška: Kvantová fyzika pomalu, ale radostně

KVANTOVÁ FYZIKA
POMALU, ALE RADOSTNĚ
ČTURTEK
7.12.2017
V 17:00
přednáší prof. RNDr. Jiří Spousta, Ph.D.,
z Vysokého učení technického v Brně

Jihlavská
astronomická
společnost

Česká astronomická společnost
Pobočka Vysočina

KU VYSOČINĚ
PŘEDVÁŽNĚ
ORGANIZACE

za výbor PV ČAS
RNDr. Jakub Hraníček, Ph.D.